

Helligskogen reinbeitedistrikt
v/ Formann
Per Gustav Bål

Sekretær
Anna Lisa Båhl
9143 Skibotn

Landbruks og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

**PÅPEKING AV SAKSBEHANDLINGSFEIL VEDRØRENDE NY NORSK/SVENSK
REINBEITEKONVENSJON. INNSIGELSE FRA HELLIGSKOGEN
REINBEITEDISTRIKT**

Helligskogen reinbeitedistrikt har helt siden 1991 (vedlegg 1) kommet med skriftlige innsigelser vedrørende ny Norsk/Svensk reinbeitekonvensjon og påpekt at vår rettsikkerhet ikke er blitt godt nok ivaretatt i samband med reforhandlingene av konvensjonen.

Når det fra Departementshold hevdes at siste mulighet til å komme med innsigelser til konvensjonen var i Januar 2008 så er det et brudd på vanlige høringsforskrifter. Helligskogen har kommet med skriftlige innsigelser i god tid og disse kan dokumenteres og vil bli lagt fram.

Vi har gjennom Advokat Geir Haugen sendt inn en siste anmodning den 9. september 2009 til Landbruks og Matdepartementet om å se på nytt på saken da det ikke har nyttet for Helligskogen å få gehør for saken. Når Helligskogens innsigelser ikke er blitt tatt til følge er det jamført med at vi ikke har fått være høringspart i utarbeidelsen av den nye konvensjonen. (vedlegg 2)

For Helligskogen reinbeitedistrikt er det nødvendig å få beholde Falsnesområdet på Norsk side for å kunne opprettholde en økologisk bærekraftig reindrift. I den henseende er vi innforstått med å gi avkall på vinterbeitet vi er blitt tildelt i Saivumuotka.

Kønkæmæ sameby som gjør krav på Falsnesområdet har frivillig avstått fra området for 50 år siden til sine siidafrender, nå en del av Helligskogen helårsreinbeitedistrikt. Se vedlegg nr 3. Tidligere har vi brukt Tuoiपाल på Svensk side som nødbeite ved dårlige beiteforhold, men dette nedbeites hvert år av Lakselv/ Lyngsdal siidaen (fra Finnmark) som flytter gjennom vårt distrikt og har vinterbeite i Kautokeino. Etter Lappekodisilloven er det vår grunnleggende rett å bruke Tuoiपाल på svensk side som vinterbeite da vi er opprinnelig svenske reindriftsamer (tidligere Kønkæmæ sameby) nå med norsk statsborgerskap.

Konvensjonsutvalgets innstilling om at Helligskogen rbd og reinbeitedistrikt fra midt Troms, skal dele Saivumuotka som vinterbeiteområde viser et forvrengt syn på realiteten mellom disse distriktenes ulike driftsmønstre og beitebrukstilpassningsmuligheter. Vi i Helligskogen rbd stiller oss uforstående til et slikt eksperiment.

Landbruks- og matdep.	
Saksnr:	2009 100404 - 59
Mottatt:	11 OKT 2010
Saksbeh.:	LP/SR/TKJ
Kopi:	778

08.10.2010

Viser til at Norske reindriftsamers Landsforbund også har reagert på at reinbeitedistriktene på norsk side ikke har fått fremheve sitt syn og bli likeverdig behandlet med svenske samebyer som har hatt egne jurister ved Sametinget til å ivareta egne interesser. Helligskogen reinbeitedistrikt stiller seg bak dette.

Formann Per Gustav Bål

Per Gustav Bål

Sekretær Anna Lisa Båhl

Anna Lisa Båhl

Vedlegg : Nr 1, brev datert 11.09.1991
Nr2 , brev datert 29.09.2010
Nr 3, brev datert 09.09.2009

Kopi:

Advokat Geir Haugen
Postboks 190, 1851 Mysen

Advokatfirmaet Rekve Pleym. Advokat Harald Pleym.
Grønneg 76, Postboks 520,9255 Tromsø

Landbruks og Matdepartementet
v/ Tor Kjøllestad
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Sametinget
v/ Aili Keskitalo
Laila Susanne Vars
9730 Karasjok

Erna Solberg
Stortinget
0026 Oslo

Helligskogen Reinbeitedistrikt
v/ Aslak Båhl
9048 Skibotn

Date

11.9.1991

Områdestyret.
Reindriftingsagronomen i Troms
9220 Moen.

VEDRØRENDE SVENSK E OG NORSKE REINGJERDER I STORFJORD KOMMUNE

Vi etterlyser en prinsipiell gjennomgang av hele reindriftings-systemet i dette området og ikke bare enkeltvedtak for å lappe på et system som aldri har vært i overenstemmelse med de faktiske driftsformene i dette området.

Reindriftingsagronomen må vite at de vedtatte former for beite-utnyttelse mellom svensk og norsk reindrift i disse områdene ikke har fungert. En av årsakene er at vi ikke har kunnet utnytte beiten i Mauno.

Det svenske reingjerdet er ikke til nytte for noen så lenge svensk reindrift ikke utnytter dette området. Gjerdet er derimot til ulempe for oss.

Vi vil foreslå at dette spørsmålet tas opp i samband med re-forhandling av den svensk-norske grensekonvensjonen. Svensk reindrift utnytter ikke området. Gjerdet er i veien for norsk reindrift og en trussel for rein og annet vilt i området når det er i en slik elendig forfatning som nå.

Vår lille gjerdestump er et effektivt skille for begge parters rein. Et kort, miljømessig godt og effektivt gjerde.

REINDRIFTSAGRONOMENS FRAMSTILLING AV SAKEN

Helligskogen Reinbeitedistrikt vil spørre reindriftingsagronomen i Troms om hun virkelig tror på opplysningene om at Helligskogen har revet ned det svenske gjerdet slik hun antyder i sitt saksframlegg for områdestyret de 9.8.1991.

Det er en fornærmelse mot oss at slikt kommer på trykk i et saksframlegg for områdestyret. Vi vil be Reindriftingsagronomen sjekke sine egne driftsplaner for Kautokeino reindriften som flytter gjennom dette området og selvfølgelig er nødt til å flytte litt på gjerdet for å slippe fram.

Snøskavler om vinteren knekker den delen av gjerdet som ligger åpent. Det svenske gjerdet er godt i skogen men i elendig forfatning utenfor skogsområdet.

Vi vil bruke et eksempel for å vise hvor urimelig ordningen med det svenske reingjerdet er: Vi kan ikke flytte til Mauno på grunn av at svensk reindrift i praksis staenger oss ute her. Kanskje vi burde kreve at det bygges en kanal fra Kilpisjarvi til Mauno og at Maunovuoma gjerdes inn til bruk for norsk reindrift. Så kan vi gi blaffen i vedlikehold av dette gjerdet fordi det stort sett bare ville være et problem for svensk reindrift.

Selv om vi ikke brukte området ville vi protestere på at svensk reindrift kom inn i Mauno over vårt nedfalte gjerde. Det er en slik behandling vi er utsatt for i dag som følge av de svenske samenes krav på et område de ikke bruker.

Helligskogen reinbeitedistrikt har fattet følgende vedtak:

Det svenske konvensjonsgjerde bør fjernes i sin helhet slik at reindriften i området blir i overensstemmelse med de faktiske forholdene.

For Helligskogen Reinbeitedistrikt

Aslak Båhl

Aslak Båhl

Gjenpart til
Storfjord kommune, 9046 Oteren
Fylkesmannens miljøvernsavdeling, 9000 Tromsø

Helligskogen reinbeitedistrikt
v/ Anna Lisa Båhl
9143 Skibotn

29.09.2010

Landbruks-og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

VEDR.NY NORSK/SVENSK REINBEITEKONVENSJON- INNSIGELSE FRA
HELLIGSKOGEN REINBEITEDISTRIKT

Helligskogen Reinbeitedistrikt er blitt tildelt et vinterbeiteområde i Saivumuotka i Sverige gjennom ny Norsk/Svensk Reinbeitekonvensjon. Det ligger noen mil sør for tidligere vinterbeite i Mauno nær Karesuando av 1972 konvensjonen. Det kunne ikke brukes da det ble den gang og nå blir nedbeitet av Kønøkæmæ samebys egne rein hvert år. Gjennom 72 konvensjonen fikk Kønøkæmæ også bygd et sperregjerde fra Treriksørøysa til Kitdalen. Gjerdetraseplanen ble ikke fulgt, og de bygde det 32 mil lange gjerdet 3 km innenfor norsk reindriftsområde. Gjerdet lot de forfalle og området trengte de ikke å bruke pga stort reinbeiteareal. Kønøkæmæ har et 19 mil langt beiteområde fra Saivumuotka helt ned til Tamokdalen på norsk side. Kønøkæmæ har aldri hatt helårsbeite i Norge, kun sommerbeite. Gjennom ny konvensjon (Lappekodocillen) vil Kønøkæmæ ta Falsnes området fra Helligskogen Reinbeitedistrikt, og bygge opp igjen gjerdet fra 1972 konvensjonen. Konvensjonsutvalget lar både Lappekodocillkonvensjon fra 1700 tallet og 1972 konvensjonen skal fusjonere samtidig. Offisielt har de nedskrevet at 1972 konvensjonen ikke lenger skal virke. Området som kønøkæmæ sameby vil ha (Falsnes) har de ikke brukt på 50 år. Området er siden overtatt og brukt av Helligskogen RBD som med dette kunngjør at vi avstår vinterbeitet vi er blitt tildelt i Saivumuotka i Sverige for fortsatt å få beholde Falsnesområdet på Norsk side.

Helligskogen reinbeitedistrikt protesterer mot gjenoppbygging av det 32 kilometer lange gjerdet fra Treriksørøysa etter Govdajavri frem til Gaskasuorgi i Kitdalen. Grunnen er at det vil føre til sammenblandinger med Kønøkæmæ samebys rein. Det medfører at Helligskogens rein vil bli ført med Kønøkæmæ samebys rein til Sverige, noe som vil påføre Helligskogen økonomiske tap.

I stedet vil Helligskogen foreslå at det blir ført opp gjerde fra Treriksørøysa, langs østsiden av Goltavann og et stykke ned i Signaldalen. Et slikt gjerde vil fungere best både for Helligskogen og Kønøkæmæ. Det vil hindre sammenblandinger av rein, være konfliktdepende og miljøvennlig.

Konvensjonsutvalget legger med sin innstilling opp til konflikt mellom distrikt og sameby med reinbeitenemd og overprøvningsnemdesystemet. Det gjøres enkeltvedtak for å lappe på et system som ikke er i overenstemmelse med de faktiske driftsformene i dette området. Reineierne i Helligskogen reinbeitedistrikt på norsk side i Storfjord kommune (Norske statsborgere) er også opprinnelig svenske samer (fra kønøkæmæ) og har også de samme rettigheter som Kønøkæmæ sameby påberoper seg gjennom lappekodocillen. Med ny konvensjonens struktur gjøres reineierne i Helligskogen rbd nærmest rettsløse i strid med

EMK art. 6. Dersom Norge og Sverige allerede har ratifisert ny Norsk/ Svensk reinbeitekonvensjon og ikke tar innsigelsene til følge er det et overgrep mot Helligskogen reinbeitedistrikt.

Med hilsen

Anna Lisa Båhl

Kopi:

Rekve, Pleym & co advokatene
Harald Pleym
Grønneg 74/ 76
9008 Tromsø

Advokat Geir Haugen
Postboks 190
1851 Mysen

Landbruks- og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

Kontor: 69 89 28 00
Telefax: 69 89 16 10
Mobil tlf.: 91 39 80 73
e-mail: advgh@online.no

Besøksadr.: RANDEM GARD
MYSEN

Postadr.: POSTBOKS 190
N-1851 MYSEN

9. september 2009

VEDR. NY NORSK/SVENSK REINBEITEKONVENSJON – INNSIGELSE FRA HELLIGSKOGEN REINBEITEDISTRIKT

Undertegnede er engasjert av Helligskogen reinbeitedistrikt.

Helligskogen reinbeitedistrikt vil protestere mot at de har blitt tildelt et vinterbeiteområde Saivumuotka beliggende sør for Karesuando, som er uegnet til deres bruk, da det nedbeites av Saivumuotka sameby. Dessuten er Helligskogens rein kun vant til fjellbeite, og vil ikke kunne tilvenne seg beiting i skogslandskap. Det vil være dyreplageri å tvinge reinen til å beite i skogslandskap som er totalt forskjellig fra fjellbeitene den er vant til.

Helligskogen er sterkt imot det foreslåtte gjerdet som skal gå fra Treriksrøysa etter Govdajavri frem til Gaskasuorgi i Kitdalen. Gjerdet er 32 kilometer langt. Grunnen er at gjerdet vil føre til sammenblandinger med Kønkhæmæ samebys rein. Det medfører at Helligskogens rein vil bli ført med Kønkhæmæ samebys rein til Sverige, noe som vil påføre Helligskogen et økonomisk tap.

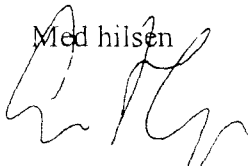
I stedet vil Helligskogen foreslå at det blir ført opp gjerde fra Treriksrøysa, langs østsiden av Goltavann og et stykke ned i Signaldalen. Et slikt gjerde vil fungere best både for Helligskogen og Kønkhæmæ, da det vil være konfliktdempende og miljøvennlig.

Det kan stilles spørsmål ved om systemet med reinbeitenemnden og overprøvningsnemnden følger de krav en kan stille til rettssikkerhet for reieneierne. Det er særlig betenkelig at det er kun overprøvningsnemndens vedtak vedrørende konsesjonsavgift som kan bringes inn for domstolene. I andre avgjørelser som kan være like tyngende samt vedtak om konsesjonsavgift, vil således reieneierne være rettsløs. Dette vil sannsynligvis være i strid med EMK art. 6.

For øvrig vil Helligskogen reinbeitedistrikt påberope seg de samme rettigheter som Kønkhæmæ sameby har gjort i henhold til lappekodisillen, fordi reieneierne i Helligskogen

opprinnelig er svenske reindriftssamer som i sin tid valgte å bli i Norge, slik at de må ha de samme rettigheter som de svenske reineierne. Det innebærer bl.a. at reineierne i Helligskogen har sterkere vinterbeiterettigheter i Tuopäl enn Lakselvdal/Lyngsdal siidaen, som kommer fra Finnmark.

Med hilsen

Geir Haugen
Advokat